

”Herre, du vet allt; du vet att jag har dig kär” (Joh 21:17). Med dessa ord ur evangeliet som vi nyss hörde uttrycker Petrus sin egen och hela kyrkans kärlek till Jesus. När Petri efterträdare påven emeritus Benedikt låg på sitt yttersta blev det också hans sista ord: ”*Signore, ti amo* – Herre, jag älskar dig” som en sköterska har berättat. Som bärare av Petrusämbetet fick Benedikt den stora uppgiften att hjälpa oss alla att älska Jesus. Hela hans gärning kan sammanfattas i detta enda. Hela vårt liv som kristna går ut på att älska Jesus och låta oss förvandlas av hans ousägliga och oändliga kärlek. Dagen evangelium visar oss detta med all önskvärd tydlighet. Kyrkans hela historia och uppdrag kan sammanfattas i detta: att vi alla som blivit döpta in i den ouplösliga och ständiga kärleksföreningen med Jesus blir allt mer lika honom, efterföljer honom allt trognare, ärar hans heliga namn allt ivrigare och sprider hans budskap och väldoft över hela vår jord. Allt och alla måste beröras och helgas av Jesus. Den som får axla Petrusämbetets värdighet – som både är att privilegium utan like och dessutom en börda utan like – har den stora och underbara uppgiften att hjälpa var och en av oss i hela Guds heliga folk att ge Jesus denna plats i vårt liv.

Idag firar kyrkan i sin liturgi Jesu heliga namn. Där ber kyrkan: ”Visa oss, ditt folk, den barmhärtighet vi ber om, och låt alla människor inse att inget annat namn skall åkallas, än Jesus, din enfödde Son” (kollektbön). Påven Benedikts hela liv och gärning, både som teologiprofessor och påve, kan sammanfattas i detta enda. Han ville göra allt för att hjälpa oss alla att inrikta hela vårt liv på att älska och ära Jesus allt mer. ”I barnet Jesus ser vi Guds försvarslösa kärlek allra tydligast. Gud kommer utan vapen, eftersom han inte vill erövra oss utifrån. Gud vill istället vinna vårt inre och förvandla oss inifrån”, skriver Benedikt i en julbetraktelse där han lyckas sammanfatta både julens budskap och Guds ödmjuka sätt att handla i vår verklighet för att frälsa oss. Just detta saktmodiga och ödmjuka sätt att handla och tala var så typiskt för Benedikt sätt att verka som Kristi ställföreträdare. Det tragiska var att världen, ja, även en hel del av de kristna, aldrig förstod eller kunde upptäcka denna aspekt av hans personlighet och hans sätt att förvalta sitt uppdrag som Petri efterträdare och Kristi ställföreträdare.

Samtidigt är jag säker på att det vara denna ödmjukhet inför hans uppdrag som fick påven Benedikt att träda tillbaka som påve. Vi minns alla hur överrumplade vi blev när det blev bekant att han som förste påve på mer än 600 år avsåg sig sitt ämbete. På så sätt kunde han faktiskt belysa en aspekt av Petrusämbetet som man inte alltid har insett: att det kräver oerhört mycket av en människa, inte minst i vår globala och mediala värld, där varje litet ord och minsta lilla gest av en påve vägs på guldvåg, tolkas och bedöms med skoningslös kritik. När Benedikt drog

sig tillbaka för att leva i avskildhet, i bön och botgöring för kyrkan, fick vi alla en tankeställare. Vi lärde oss att förstå en ofta bortglömd sanning i vår ytliga och sensationslystna tid: att det fördolda, kontemplativa livet i Jesu närhet, till Jesu heliga namns ära och pris betyder ofantligt mycket för kyrkan. Benedikts stilla år i klostret *Mater Ecclesiae* – kyrkans moder – påminner oss om Jungfru Marias beskydd av kyrkan och av hela mänskligheten i en tid av konflikter och stridigheter, som också hotar att både tränga sig in i kyrkans inre och i vårt eget heliga rum där bara Jesus borde få råda.

Liksom varje bärare av Petrusämbetet fick Benedikt värna om kyrkans enhet i tro, hopp och kärlek. Det bidrar inte alltid till större popularitet i en värld som alltmer kännetecknas av ideologisk splittring och fragmentarisering. På sitt ödmjuka och saktmodiga sätt försökte alltid Benedikt påminna oss om att vi som katolska kristna måste akta oss väldigt noga för att fastna i politiska och ideologiska tankebanor och dela upp oss i konservativa/traditionella resp. liberala/progressiva katoliker. Kanske det är en av nutidens farligaste och mest tragiska heresier? Om evangeliet och kyrkans lära dissekeras, smulas sönder och katalogiseras enligt olika ideologiska kriterier då är vi verkligen illa ute. Ibland har man till och med försökt spela ut påven Benedikt mot påven Franciskus, vilket båda med skärpa har vänt sig emot. Jesus och hans heliga kyrka får aldrig drabbas av denna splittringstendens. Påven som Kristi ställföreträdare får alltid vaka över denna enhetens nåd och gåva som alltid är och förblir kyrkans stora skatt.

När vi nu överlämnar påven Benedict åt hans Herres eviga härlighet, gör vi det med stor tacksamhet, ja, med glädje. Vi tror fullt och fast på Jesu uppståndelse och att han har öppnat sitt eviga rike för var och en som vill leva som hans bröder och systrar i trohet mot evangeliet och i tillit till hans barmhärtighet. ”Också våra namn är skrivna i himlen” heter det i dagens liturgi till Jesu heliga namn. Också Benedikts namn är skrivet i himlen. Han fick hjälpa oss att åkalla och ära Jesu heliga namn. Han fick påminna oss om att ”vårt hemland är himlen, och därifrån väntar vi också den som skall rädda oss, herren Jesus Kristus” (Fil 3:20). Det är till Jesus som vi får sätta allt vårt hopp, när det är tungt och svårt i vårt och hela världens liv. Det är Jesus som vi tror på och ärar av hela vårt hjärta, vad som än händer och hur vi än känner oss. Det är Jesus som älskar oss så högt att han dog och uppstod för oss och det är åt honom som vi vill ge all vår kärlek. Vi tackar Gud för påven Benedikt som har hjälpt oss och hela kyrkan att tillbe, tjäna och tacka Jesus. Säkert instämmer han till fullo i det som Paulus säger: ”Stå därför fasta i Herren, mina kära bröder som jag älskar och längtar efter, ni som är min glädje och min segerkrans” (Fil 4:1).

